

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488145

Pro die sexta, Consideratio secunda. De obligationibus Ecclesiastici circa castitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60305)

domus & habitatio, væ tibi à populi nota
 dicacitate, & omnia carpendi libidine!
 Sancti Patres, & sacri Canones vetant Cle-
 ricis cohabitationem cum mulieribus, de qui-
 bus potest esse suspicio. c. 1. de cohabit. Cler. &
 c. à Nobis. eod. tit. D. Augustinus ne quidem
 sororem suam in eadem secum domo, & sub
 eodem tecto pati volebat, causam hanc al-
 legans: *Etsi propinguae mulieres suspectæ non essent,*
tamen quæ ad ipsas ventitarent, posse suspicionem
ingerere. In Lect. Breviar. Perlege, & perpen-
 de caput nonum Ecclesiastici, inuenies in
 illo præclarissima monita & documenta in
 hac parte.

Consideratio duodecima.

Pro die VI. secunda.

De iis quæ à Viro Ecclesiastico per
 sacros Ordines Deo consecrato
 circa castitatem observanda
 sunt.

CLericum altioribus ordinibus jam initia-
 tum, & consecratum meminisse &
 perpendere oportet, se voto obstri-
 ctum teneri observandi, castitatem, quam
 turpe

turpe sit, hanc violare; & quibus mediis hæc conservari possit, & debeat.

I. Ex triplici capite obligantur Clerici in majoribus Ordinibus constituti, servare castitatem. Primum se extendit etiam ad Subdiaconos; secundum includit Diaconos, tertium Sacerdotes. Subdiaconus obstringitur ad persolvendum pensum diurnum sive ad horas Canonicas singulis diebus recitandas; ad laudes DEO decantandas, in hymnis, Psalmis & Canticis, in sacro Sacerdotalium precum Codice contentis. Non enim possunt esse gratæ laudes DEO, quæ ex fœcunte & immundo corde promanant: *Non est speciosa laus in ore peccatoris.* Eccl. c. 5. Horæ Canonicæ, quas recitas, sunt quidem orationes vocales, non tamen sunt purum exercitium linguæ; aliàs enim non essent oratio, cum non essent elevatio mentis ad DEUM.

Quomodo autem fieri poterit, ut mentem feridè ad Deum elevet, qui animam, cor suum demersum & infixum habet in limo profundi, in turpi obscœnitatis abyssu? Deus minimè contentus est cordis tui semisse, seu parte; totum cupit, & exigit; aut nihil; & quomodo hoc totum, & integrum in decantandis, vel recitandis Psalmis DEO offerre poteris, si potiolem cordis & affectuum tuorum partem mundo immundo consecras? Hoc argumentum S. Ambrosius scribens in 1. Ep. ad Tim. c. 3.

Nocte

Nocte inquit, & die oportet orare (nempe decantando preces Canonicas diurnas, & nocturnas) mundiores ergo debetis esse ceteris.

2. Castitatem limpida à Diacono exigit ejus officium, quod ipsum obstringit ad porrigenda sacra vasa sacerdoti sacrum facienti, & ad prædicandum populo verbum DEI. Sacra vasa tangenda non sunt spurcis & illotis manibus. *Immundis nec symbola tangere fas est.* Dionysius de Coelest. Hierarch. c. 10. Oza arcam, cum ealum inclinata minaretur, aliquantulum irreverenter tangens, in pœnam suæ temeritatis mox concidit mortuus. Obsecro, cur pœna tam gravis infligitur delicto, quod vix umbram delicti videtur habere? causam explicat Abulensis, & Cornelius à Lapide? Immundus erat Oza, sed immundiciâ tantum legali: *legaliter immundus erat, quod præcedente nocte cognoverat uxorem suam.* Tanta mundities requirebatur in Levitis Synagogæ, qui tamen erant pura figura, & umbra Diaconorum in Ecclesia Catholica Christi.

De prædicatione Evangelii quid dicendum? his sordibus conspurcatum concionatorem non ausurum reprehendere in suis Auditoribus sæcularibus, quod ipse in seipso tolerat, & amat, & à suis auditoribus palam sciri non ignorat! quomodo mundabit hac fœtida pice inquinatas oviculas Pastor, qui ipsemet eadem pice longè profun-

fundius & oculorum tenus de meritis hæret?
Si D. Hieronymo teste & iudice facta ja-
ctura castitatis ac pudicitiae secum trahit ja-
cturam omnium reliquarum virtutum:
amissâ pudicitia omnis virtus ruit. Lib. I. con-
tra Jovin. necessariò sequitur, impudicum
concionatorem instrumentum esse ineptum
ad prædicandam, & persuadendam ullam
virtutem.

D. Gregorius narrat in suis dialogis. l. 3.
c. 32. strenuo & zeloso concionatori ab
adversariis Arianis, ut se ipsius iectibus sub-
traherent, linguam fuisse excisam, sed
hunc lingua hoc modo privatum, tamen
perrexisse ex cathedra perorare majori quàm
prius ardore & efficacità, stupentibus om-
nibus ad tam apertum, & quotidianum
miraculum, nec quidquam propugnabat &
inculcabat magis, quàm verbum divinum
divino Patri esse consubstantiale, quod
Ariani pertinacissimè negabant; mira &
prodigiosa hæc elinguis eloquentia mox ip-
sum destituit, quàmprimùm se carnali ali-
quo crimine contaminavit, dedignante
DEO laudem, magnitudinem, & magni-
ficentiam, quàm ab impuro ore deprædi-
cari.

3. à Sacerdotibus vel maximè illibatam
castitatem exigit, Sacerdotale officium con-
secrandi, tractandi, manducandi, & aliis
dispensandi immaculatum Agnum divinum.
Agnum Paschalem in Veteri Testamento,
figuram

figuram nostri Sacrificii, non aliter licebat edere, nisi cingulo constrictis lumbis: *vestes vestros accingetis.* Exod. c. 12. Illis solum licebat vesci panibus propositionis, qui ab omni carnali commercio erant liberi: *mundi sunt, maxime à mulieribus.* 1. Reg. c. 11. Nefas erat symbolicis illis Hebræorum Sacerdotibus ad sacra sua facienda Aris appropinguare, nisi prius per triduum omni conjugii jure privassent, & prius vestes suas acri lixivio emaculassent. Sic mandatur Exod. c. 19, Si tantâ opus erat munditie, tanto nitore puritatis in umbra, quanta requireretur nunc in ipsa luce?

D. Augustinus Sacerdotum manus in lege nova jubet esse similes virgineo virginis matris utero: *in eorum manibus DEI filius velut in utero virginis incarnatur.* in Psalm. 37. Id, quod Sacerdotis officium præcipue curat, est corpus Christi, quod solum *vi verborum*, ut loquuntur Theologi, panis destructi exuviis substernitur: unde nullum delictum Sacerdotali dignitati magis repugnans invenietur, quàm quod dignitatem corporis Christi dehonestat; itaque in Sacerdote non vitia iræ, superbiæ invidia, quæ mentem maculant, sed vitia carnis, quæ corpus inquinant, majoris notæ, & præ aliis summè detestanda sunt: *qui fornicatur, peccat in corpus.* 1. Cor. c. 6.

II. Qui sacris ordinibus consecratus, juratas castimoniarum leges violat, injurius est in DEUM, in proximum, in seipsum, & in totum statum Sacerdotalem.

1. DEO injuriam infert per peccata sua carnalia, non omnibus hujusmodi vitiiis spurciis, à quocunque tandem homine perpetratis communem; sed ob violatam concepti voti religionem, specialem, & sacrilegam; paucis hoc explicat Salvianus ad Ecclesiast. *criminosior est ejus impudicitia, qui promisit castitatem.*

2. In proximum injurius est, dum ipsi offendiculo, & scandalo est, nam lapsus virorum magnæ auctoritatis & dignitatis, multos alios secum in ruinam trahunt: *quis non moveatur ad peccandum, cum viderit ipsos doctores pietatis peccantes.* Chrylost. L. 3. de Sacerd.

3. In seipsum injurius est, dum se in vilissimi & turpissimi peccati foetentes sordes abjicit & demergit. Suis coloribus pudendum hoc peccati genus depingit princeps Apostolorum Petrus Epistola secunda c. 2. ita scribens: *caris reversus ad vomitum, & sus lota in volutabro luti.*

4. Summè injurius est in totum statum Sacerdotalem, quem ejusmodi foeditatibus conspurcat; hinc oritur, quòd nonnullorum ejusmodi inunctorum hircorum abominandis sordibus inquinatus totus Sacerdotalis ordo, quem SS. PP. ipsis regibus in

.H. terris,

terris, & Angelis in cœlo præterebant, omnibus passim contemptui, & ludibrio sit, *cujus sublimitas tamen nullis poterit comparationibus adequari.* Ambrosius de dignit. Sacerd. c. 2.

III. Tres tibi demonstro vias, quibus impuritatis vitium facile vites, & castimoniam candorem conserves illimem, & illæsum. Prima est fuga occasionum. Secunda stricta sensuum custodia, & petulcæ carnis serietà cohibitio. Tertia frequens & fervens perorationem recursus ad DEUM.

I. Commune adagium est: *occafio facit furem*, & quidem non tantum auri, sed etiam gemmæ omni auro pretiosioris, castitatis. Hic in fuga salus & victoria; qui nimium suis præfidit viribus, succumbit. Mundus, in quo vivendum, & ambulandum, his sericis, & tectis laqueis plenus est; periculosiores jam nunc tibi detego. Fuge librorum obscænorum lectionem, maxime eorum, qui sub ingeniosarum phrasium phaleris quasi in poculo aureo fatale veneris toxicum propinant; cave verò animæ tuæ inferas corrupta ejusmodi semina, ex quibus nonnisi putridi nascantur fructus.

Nec dicas velim, duriozem esse animi tui agrum, quàm ut levia ejusmodi veneris semina profundius in sinum suum admittantur, & radices agere possint: nam nec alia frugum, plantarum, & arborum semina sta-

tim

tim germinant, sed lentè & sensim; sæpè quando jam exaruisse, & mortua creduntur: semper latent, & hærent aliqua; sufficit unum vel alterum granum, etiam minimum.

Si quæ tamen pretiosa gemma etiam in talium librorum luto, ut quandoque fit, detegeretur, eam extrahere indulget Augustinus *de doctrina Christ.* eâ tamen lege, & cautelâ, ut imitemur Israëlitas, quibus ex Ægypto egressuris licuit expilare domos Ægyptiorum, & ex iis secum auferre vasa pretiosa, & quidquid aureum, aut argenteum erat; idola tamen, quamvis pretiosissima, aurea, & argentea essent, ne quidem attingere licuit.

Optimum tamen & tutissimum foret, illos imitari Christianos, quos recens Christo succenturiaverat Paulus Act. 19. qui *convulerunt libros & combusserunt*: quamvis horum pretium facile ad decem florenorum nostrorum millia ascendisse computetur. Solidum argumentum est seridè in melius mutati animi, flammis absumere omnia iniquitatis adjumenta, & instrumenta.

Aperiunt tibi argenteos fontes in suis libris SS. PP. qui nunquam exarescunt; ex his ergo, si veram scientiam, & sapientiam sitis, limpidas, & illimes aquas ad satietatem bibas; abstine autem à cisternis illis, quæ tibi non nisi luteas, & putridas in vasis fors elegantibus propinant paludes; facile con-

tinget animæ tuæ, quod contigit Jacobi
ovibus, ut ex his turbidis bibendi fontibus,
ejus conceptus & foetus, id est cogitatus,
ob impressas tenaciter phantasiæ, & memo-
riæ turbidas, & impuras imagines, pariter
nascantur turbidi, impuri, & nigris maculis
deturpati.

Cave, fuge consortia mulierum: *Nemo
diu rutilus est, periculo proximus.* Cyprianus
Ep. 62. Nec pro scuto prætende œcono-
mæ, vel famulæ domesticæ ætatem prove-
ctam, vel deformitatem; nam si ardens
urit sitis, bibitur etiam ex palude, & sapit
potus aliàs insipidus. Averte, cohibe ocu-
los ab obtutu periculi pleno immodestiarum
imaginum, statuarum, & vel maximè vanè
comptarum, & lascivè ornatarum mulie-
rum. *Averte faciem tuam à muliere compta,
nam ex hoc concupiscentia quasi ignis exardescit.*
Eccl. c. 9. Non ignoras, quàm cardò ste-
terit Davidi etiam unicus tantùm incautus
aspectus, & quidem in remotius etiam spa-
tium projectus.

2. Non tantùm aures, sed omnes corpo-
ris sensus spinis sepire, & intra debitos li-
mites arctè constringere nunquam cessa-
nam lilia inter spinas plerumque nascuntur,
& tutiùs candorem suum explicant. Te
ipsum decipis, si tibi persuades, te posse
vitam ducere mollem, & inter carnis de-
licias, & illecebras, quin vitiis individuis,
harum sociis te inquines. Fuge otium, jure
opti-

optimo à Cassiano vocatum, pulvinar diaboli. Ager incultus, & otiosus nihil fructus, sed lolium, & pestiferas producit herbas. Vita hodierni temporis conventicula, & lubricas conversationes, in quibus loquaci, & mordaci linguæ nimis latè panduntur ostia, nimis frequentes animi relaxationes, nec nimium indulgeas gulæ, temperantiæ memor, nec spontanearum afflictionum immemor, nam sine Baccho & Cære friget Venus.

3. Ejaculare identidem ad cælum ardentibus precum scintillas, confuge ad orationem, nam DEI donum est continentia. *Scivi, quoniam aliter non possem esse continens, nisi DEUS det.* Sap. c. 8. Sæpius accurre ad adorandum latentem sub eucharisticis speciebus Deum, & ante hunc prostratus ingemina cum Propheta Ps. 22. *parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me.* Sæpius imò quàm sæpiissime, ac quotidie temetipsum ad aram pasce hoc cibo, de quo scriptum est Zach. c. 9. *Frumentum electorum, & vinum germinans virgines.* Menti objice pro te passum è cruce pendulum Christum Dominum, divum imitatus Augustinum, qui in Manuali c. 22. ita loquitur: *cùm prevenis caro, recordatione vulnerum Domini mei resurges.* Implora, voca in adjutorium virginem Matrem, virginum Reginam, à sacris Literis myrrham incorruptionis appellatam.

In memoriam revoca, perpende quatuor hominis novissima, aliasque fidei veritates æternas; sic facile delebis memoriam terrenarum voluptatum.

Consideratio XIII.

Pro die VII. prima.

De onere persolvendi quotidianum pensum precum Canoniarum Clericis incumbente.

Pensiculate examina, & perpende hujus præcepti debiti, quod tibi met sponte imposuisti, persolvendi has preces quotidie, finem, substantiam, & necessaria adjuncta, ut hoc plenè, & ad altem exsolvas.

I. Triplex causa videtur fuisse, ob quam Clerici in altioribus jam constituti ordinibus, præcepto quotidie persolvendi preces Canonicas obstringuntur. Prima ad Deum, secunda ad Ecclesiam, tertia ad ipsum Clericum attinet.

1. Itaque requiritur, ut per has preces DEUS laudetur, & honoretur, cum hæc fere